

A KÚRIA
Önkormányzati Tanácsának
h a t á r o z a t a

Az ügy száma:	Köm.5.031/2025/3.
A tanács tagjai:	Dr. Balogh Zsolt a tanács elnöke Dr. Bögös Fruzsina előadó bíró Dr. Dobó Viola bíró Dr. Kiss Árpád Lajos bíró Dr. Sugár Tamás bíró
Az indítványozó:	Budapest Főváros Kormányhivatala (cím1)
Az indítványozó képviselője:	Dr. Szász Imola kamarai jogtanácsos (cím2)
Az érintett önkormányzat: Önkormányzata	Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros (cím3)

Az ügy tárgya: önkormányzat rendeletalkotási kötelezettségének elmulasztása és önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálata

Rendelkező rész

A Kúria Önkormányzati Tanácsa

- megállapítja, hogy a Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 12/2024. (X. 7.) önkormányzati rendeletének 39. § (1) bekezdése, 42. § (2) bekezdésének első két mondata, valamint 66. § (3) bekezdése más jogszabályba ütközik, ezért azokat megsemmisíti.
- megállapítja, hogy a megsemmisítés folytán a Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 12/2024. (X. 7.) önkormányzati rendeletének 42. § (2) bekezdése a következő szöveggel marad hatályban: „Az interpellációt a zárt ülés elrendelését megelőző utolsó napirendi pontként tárgyalja a Képviselő-testület.”

- megállapítja, hogy Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testülete a jogalkotási kötelezettségét elmulasztotta, mert a Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 12/2024. (X. 7.) önkormányzati rendeletében a nem képviselő bizottsági tagok vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségét nem szabályozta;
- felhívja a képviselő-testületet, hogy jogalkotási kötelezettségének 2026. március 31. napjáig tegyen eleget;
- elutasítja azt az indítványt, amely a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 44. §-a alapján rendeletalkotási kötelezettség elmulasztásának megállapítására irányult;
- elrendeli határozatának közzétételét a Magyar Közlönyben;
- elrendeli, hogy a határozat közzétételére – a Magyar Közlönyben való közzétételt követő 8 napon belül – az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon kerüljön sor.

A határozat ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

Az indítvány alapjául szolgáló tényállás

[1] Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 12/2024. (X. 7.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: SZMSZ) 2024. október 7-én 11 óra 45 perckor lépett hatályba.

[2] Budapest Főváros Kormányhivatala (a továbbiakban: indítványozó) törvényességi felügyeleti jogkörében eljárva vizsgálta az SZMSZ magasabb szintű jogszabályi előírásokkal való összhangját, majd első alkalommal 2025. március 17. napján BP/2800/00184-1/2025. számon törvényességi felhívást bocsátott ki az önkormányzat részére. Ebben az indítványozó több jogszabálysértésre és mulasztásra is felhívta a képviselő-testület figyelmét, és kérte, hogy a jogszabálysértő helyzetet az SZMSZ megfelelő módosításával, pontosításával és kiegészítésével 30 napon belül szüntesse meg.

[3] A törvényességi felhívás kifogásolta az SZMSZ 39. § (1) bekezdését, a 42. § (2) bekezdését, valamint a 66. § (3) bekezdését, illetve a képviselő-testület bizottságai nem képviselő-tagjai vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségének szabályozását, valamint a képviselő-testület minimális ülésszámának meghatározását.

[4] A képviselő-testület 2025. április 10. napján tartott ülésén megvitatta a törvényességi felhívásban foglaltakat, majd a 148/2025. (IV. 10.) KT határozatában rögzítette, hogy az SZMSZ módosítására jogalkotási szükséglet nem áll fenn. A polgármester erről 2025. április 16. napján tájékoztatta az indítványozót.

[5] Az indítványozó a törvényességi felhívás eredménytelensége miatt 2025. június 5. napján BP/2800/00184-4/2025. számon második alkalommal is törvényességi felhívással élt, ugyanazon jogi indokok alapján, a korábbi érveit változatlanul fenntartva és újabb észrevételekkel kiegészítve. A képviselő-testület 2025. szeptember 11. napján tartott ülésén

vitatta meg a törvényességi felhívásban foglaltakat, majd a 257/2025. (IX. 11.) KT határozatában ismételten rögzítette, hogy az SZMSZ módosítására jogalkotási szükséglet nem áll fenn.

[6] Az indítványozó harmadik alkalommal 2025. november 4. napján BP/2800/00184-10/2025. számon törvényességi felhívást bocsátott ki, amelyben ismét felhívta a képviselő-testület figyelmét az általa korábban észlelt jogszabálysértésekre és felkérte, hogy a törvényességi felhívásban foglaltakat vizsgálja meg, és a korábbi BP/2800/00184/2025., illetve a BP/2800/00184-4/2025. számú felhívásaiban részletesen kifejtett megállapításaira tekintettel gondoskodjon az SZMSZ kifogással érintett rendelkezéseinek módosításáról, illetve a vonatkozó jogalkotási kötelezettségét teljesítve, a rendelet kiegészítéséről.

[7] Az önkormányzat polgármestere 2025. november 24. napján a 11/225-2/2025. számú levelében határidő-hosszabbítás iránti kérelemmel fordult az indítványozóhoz, melyet 2025. november 27-én a BP/2800/00184-13/2025. számú tájékoztatásában az indítványozó elutasított.

[8] A polgármester a 2025. december 12. napján kelt 11/225-3/2025. számú levelében arról adott tájékoztatást, hogy a képviselő-testület 2025. december 11. napján tartott ülésén - a hatálybalépés meghatározását leszámítva - ez alkalommal sem értett egyet a törvényességi felhívásban foglaltakkal.

[9] Az indítványozó a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályairól szóló 119/2012. (VI.26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 9. § c) pontjára figyelemmel megállapította, hogy a harmadik törvényességi felhívásban foglalt határidő lejártáig (2025. december 4-éig) a képviselő-testület nem tett intézkedést a feltárt jogszabálysértések megszüntetése érdekében, így a törvényességi felhívás eredménytelen volt.

Az indítvány

[10] Az indítványozó 2025. december 18. napján kelt indítványában a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 136. § (2) bekezdése és a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 146. § (1) bekezdésének a) pontja alapján kérte az SZMSZ 39. § (1) bekezdésének, 42. § (2) bekezdésének, valamint 66. § (3) bekezdésének megsemmisítését. Továbbá a Kp. 149. § (1) bekezdése és az egyes vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségekről szóló 2007. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Vnytv.) 4. § d) pontja alapján indítványozta, hogy a Kúria állapítsa meg, hogy az önkormányzatnak jogalkotási kötelezettsége áll fenn a képviselő-testület bizottságai külső, nem képviselő-tagjai vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségének SZMSZ-ben való feltüntetésére, valamint az Mötv. 44. §-a alapján a képviselő-testület évi minimális ülésszámának SZMSZ-ben való meghatározására és határidő tűzésével rendelje el, hogy a képviselő-testület e jogalkotási kötelezettségeinek tegyen eleget.

[11] Az SZMSZ 39. § (1) bekezdése kapcsán - amely úgy rendelkezik, hogy a képviselő-testület rendeletét az önkormányzat honlapján kell kihirdetni - az indítványozó a következőket emelte ki. A kihirdetés minden jogszabályra vonatkozó olyan, jogilag szabályozott módon, meghatározott helyen és formában történő nyilvánosságra hozatalt jelent, amely egyben a jogszabály közjogi érvényességének a feltétele, ennek során az Mötv. 51. § (2) bekezdésében foglalt kógens előírásokat kell követni. E szabály szerint az önkormányzati rendeletet a képviselő-testület hivatalos lapjában vagy a helyben szokásos – az

SZMSZ-ben meghatározott – módon ki kell hirdetni, továbbá arról is rendelkezik, hogy „a saját honlappal rendelkező önkormányzat rendeletét a honlapján is közzéteszi”. Az indítványozó álláspontja szerint az Mötv. hivatkozott rendelkezésének megfogalmazásából az következik, hogy a helyi rendeletek kihirdetésének helyben szokásos módja nem lehet kizárólagosan az önkormányzati honlapon történő megjelentetés. A honlapon való közzétételt – amely nem azonos a kihirdetéssel – a törvény további kötelezettségként írja elő azon önkormányzatok számára, amelyek honlappal rendelkeznek, erre utal az „is” szócska a (2) bekezdés második mondatában.

[12] Kiemelte továbbá az indítványozó, hogy az Mötv. értelmében a rendelet kihirdetésnek módját kötelező az SZMSZ-ben rögzíteni, egyúttal azt is meg kell határozni, hogy mi minősül a helyben szokásos módnak, ez lehet a polgármesteri hivatal hirdetőtábláján történő kifüggesztés vagy a helyi önkormányzat hivatalos lapjában való elhelyezés.

[13] Az indítvány az SZMSZ 42. § (2) bekezdésének más jogszabályba ütközése kapcsán a következő érvekre hivatkozott. Az Mötv. nem szabályozza, de a képviselői jogosítványok között nevesíthető a képviselők interpellációs joga, amelynek részletes eljárási szabályait ajánlott az SZMSZ-ben, a jogalkotás alapvető szabályainak figyelembevételével kidolgozni és az erre irányadó előírásait az ülésvezetés során szem előtt tartani. Az interpelláció jogintézményéről az SZMSZ 42. § (2) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik: „Az interpelláció jogával ülésenként az interpellációt legkorábban benyújtó három képviselő a benyújtás sorrendjében élhet. Az el nem hangzott interpellációk előadására a benyújtás sorrendjében a következő ülésen van lehetőség. Az interpellációt a zárt ülés elrendelését megelőző utolsó napirendi pontként tárgyalja a Képviselő-testület.” Az indítványozó álláspontja szerint a kifogásolt szabállyal összefüggésben felmerül a kérdés, hogy a következő ülésen előadott – de még a korábbi ülésre benyújtott – interpellációk számára is vonatkozik-e a korlátozás, illetve, hogy az üléseken áthúzódó interpellációk kizárják-e az újabbak benyújtását és megválaszolását.

[14] E garanciális részletszabályok hiánya a két rendes ülés közötti időmúlásra tekintettel adott esetben akár okafogyottá is teheti az interpellációt határidőben, különös figyelemmel a hetedikként vagy azt követően benyújtó képviselő interpellálására. A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 2. § (1) bekezdésében foglalt normavilágosság követelményét figyelmen kívül hagyó szabályozás - a fentiekben kifejtett indokok miatt - a képviselői tájékoztatói jogok csorbitásához, a képviselői jogegyenlőség sérelméhez vezethet, ezért hatályban tartásuk indokolatlan.

[15] A bizottságok működését, összehívását szabályozó SZMSZ 66. § (3) bekezdésével kapcsolatban az indítvány arra hivatkozott, hogy az Mötv. 41. §-a alapján a bizottságok a képviselő-testület szervei, ugyanakkor az Mötv. a bizottságok működésére nézve nem állapít meg speciális szabályokat, hanem az Mötv. 60. §-a a bizottságokra – így például összehívására, működésére - a képviselő-testületre vonatkozó szabályokat rendeli megfelelően alkalmazni. Az Mötv. 45. és 65. §-aira is figyelemmel az állapítható meg, hogy ha a bizottsági elnöki poszt betöltött és a bizottság elnöke nincs akadályoztatva, akkor kizárólag ő jogosult a bizottsági ülés összehívására és vezetésére, e joga nem vonható el, akadályoztatása esetén e hatáskörét az alelnök vagy az elnök-helyettes, illetve tartós távollétük, együttes akadályoztatásuk esetén az ügyrendben kijelölt képviselő bizottsági tag gyakorolhatja.

[16] Az SZMSZ vitatott 66. § (3) bekezdése azonban a fenti szabályokkal ellentétben a polgármester számára is megadja a jogot a bizottság ülésének összehívására az alábbiak szerint: „bizottsági elnök akadályoztatása esetén, valamint, ha a bizottsági elnök a bizottság összehívására vonatkozó kötelezettségének nem tesz eleget, a bizottság ülését a polgármester hívja össze”. Az indítványozó kiemelte, hogy az Mötv. 58. § (1) bekezdésének harmadik

mondata alapján „Nem lehet a bizottság elnöke vagy tagja a polgármester”. Álláspontja szerint az Mötv. hivatkozott szabályaiból nem vezethető le, hogy a polgármester a bizottsági elnököt helyettesítő jogkörben eljárhatna, vagy a képviselő-testület azon szervének összehívásáról dönthetne, amelynek ő maga nem tagja. Ráadásul az Mötv. 61. § (1) bekezdése alapján a polgármester indítványozhatja a bizottság ülésének összehívását.

[17] Az indítvány jogalkotási kötelezettség elmulasztásával kapcsolatos indítványeleme körében elsőként kiemelte, hogy a Vnytv. 4. § d) pontja alapján a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettséget a Vnytv. 3. § (3) bekezdés e) pontjában meghatározott személyek esetében az őket ilyen minőségükben alkalmazó szervezet - jelen esetben a helyi önkormányzat képviselő-testületének - SZMSZ-ében fel kell tüntetni. A Vnytv. 4. § d) pontjából eredő jogalkotási felhatalmazás – a Jat. 5. § (8) bekezdése alapján és az irányadó alkotmánybírószági gyakorlat figyelembevételével - egyben jogalkotási kötelezettséget jelent a képviselő-testület számára. Hivatkozott a Kúria Önkormányzati Tanácsának Köm.5.034/2020/3. számú határozatára, amelyben a Kúria egyértelműen megállapította, hogy a képviselő-testület SZMSZ-ében rögzíteni szükséges a nem képviselő bizottsági tagok vagyonyilatkozat-tételi kötelezettsége teljesítésének szabályait. Majd a Köm.5.021/2025/4. számú határozatában további útmutatást is adott arra nézve, hogy pontosan mit is szükséges az SZMSZ-ben szabályozni. Ez alapján megállapítható, hogy a helyi önkormányzatok akkor tesznek eleget a Jat. 5. § (8) bekezdése alapján a Vnytv. 4. § d) pontjában lefektetett szabályozási kötelezettségüknek, ha az SZMSZ-ben feltüntetik a nem képviselő bizottsági tagok vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségét. Az indítványozó szerint az SZMSZ egyetlen rendelkezésében, illetve mellékletében sem tünteti fel ezt a kötelezettséget, így megállapítható, hogy az önkormányzat Képviselő-testülete jogalkotási feladatának e körben nem tett eleget.

[18] A jogalkotási kötelezettség elmulasztása körében másrészt az indítványozó azt emelte ki, hogy az Mötv. 44. §-a a képviselő-testület működésének alapkérdései között, kógens módon szabályozza a képviselő-testület üléseinek éves minimumát, mely szerint a képviselő-testület szükség szerint, a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott számú, de évente legalább hat ülést tart. Ebből következően a képviselő-testület maga dönthet arról, hogy évente hány ülést tart, ugyanakkor az ülések minimális számát egyértelműen rögzíteni szükséges az SZMSZ-ben, másrészt az ülések száma éves szinten nem lehet kevesebb, mint hat. Az SZMSZ 9. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés szerint: „A Képviselő-testület naptári évenként két ülősszakot tart január 1-jétől június 30-áig és szeptember 1-jétől december 31-éig.” A (2) bekezdés szerint: „A rendes ülést az ülősszak tartama alatt a Képviselő-testület az érintett hónap második csütörtökén tartja az Önkormányzat székhelyén lévő képviselő-testületi ülésteremben.” Az indítványozó szerint a fenti szabályokkal az Mötv. 44. §-ából eredő jogalkotási kötelezettségének a képviselő-testület szintén nem tett eleget.

[19] Az önkormányzat védíratot nem terjesztett elő.

A Kúria döntésének jogi indoka

[20] Az indítvány az alábbiak szerint részben megalapozott.

I.

[21] A Kúria Önkormányzati Tanácsának öt kérdésben kellett állást foglalnia, amelyek közül először a Vnytv. 4. § d) pontjával összefüggő jogalkotási kötelezettség elmulasztásával kapcsolatos indítványelemet vizsgálta.

[22] A Kúria Önkormányzati Tanácsa mindenekelőtt kiemeli, hogy a Köm.5.034/2020/3. és Köm.5.021/2025/4. számú határozataiban kifejtett jogi indokokat továbbra is fenntartja, attól jelen ügyben sem kíván eltérni.

[23] A Vnytv. 4. § d) pontja egyértelműen rögzíti azt, hogy „[a] vagyonyilatkozat-tételi kötelezettséget a 3. § (3) bekezdés e) pontjában meghatározott személyek esetében az őket ilyen minőségükben alkalmazó szervezet szervezeti és működési szabályzatában fel kell tüntetni.” A Vnytv. 4. § d) pontjában említett szervezeti és működési szabályzat alatt a helyi önkormányzat külsős bizottsági tagjai esetében az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatát kell érteni, melyet az Mötv. 53. § (1) bekezdése folytán megalkotandó rendeletben kell foglalni. A Vnytv. 4. § d) pontja, a 3. § (3) bekezdés e) pontja és annak alpontjai, valamint az Mötv. 53. §-a egyértelmű törvényi szintű felhatalmazást tartalmaznak az indítványban említett témakör rendeletben való szabályozására, mely a Jat. 5. § (8) bekezdése és az azon nyugvó kúriai joggyakorlat alapján jogalkotási kötelezettséget jelentenek a helyi önkormányzati képviselő-testület számára.

[24] A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az önkormányzat a szervezeti és működési szabályzatában a nem képviselő bizottsági tagok vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségét nem szabályozta, ezzel a Vnytv. 4. § d) pontjából eredő jogalkotási kötelezettségét elmulasztotta. A Kúria Önkormányzati Tanácsa a Kp. 149. § (1) bekezdése alapján felhívja a képviselő-testületet, hogy jogalkotási kötelezettségének 2026. március 31. napjáig tegyen eleget.

II.

[25] A Kúria Önkormányzati Tanácsa ezt követően az Mötv. 44. §-ából eredő jogalkotási kötelezettség elmulasztásával kapcsolatos indítványelemet vizsgálta.

[26] Az Mötv. 44. § első mondata szerint: „A képviselő-testület szükség szerint, a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott számú, de évente legalább hat ülést tart.”

[27] Az SZMSZ ide vonatkozó 9. §-a az alábbiak szerint rendelkezik:

„(1) A Képviselő-testület naptári évenként két ülősszakot tart január 1-jétől június 30-áig és szeptember 1-jétől december 31-éig.

(2) A rendes ülést az ülősszak tartama alatt a Képviselő-testület az érintett hónap második csütörtökén tartja az Önkormányzat székhelyén lévő képviselő-testületi ülésteremben.”

[28] Az Mötv. 44. §-ának első mondata a helyi önkormányzat képviselő-testületének működésére vonatkozóan rendelkezik arról, hogy az szükség szerint, a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott számú ülést tart, de egyben kötelezettségként írja azt elő, hogy évente legalább hat ülést szükséges tartani. Tehát a helyi képviselő-testület autonómiájába tartozik, hogy kialakítsa az ülések számát és rendjét, az Mötv. 44. §-ában foglaltak figyelembevételével. (Az Alkotmánybíróság a 4/1999. (III. 31.) AB határozatában az Országgyűlés tekintetében meghatározta az ülősszakok és az ülések egymáshoz való

viszonyát. A szabályozási autonómia rögzítése mellett alkotmányos követelményként fogalmazta meg – ami értelemszerűen a helyi népképviselői szervek működésére is irányadó – hogy az ülésezés folyamatossága biztosított legyen.)

[29] Az önkormányzat az SZMSZ 9. §-ában szabályozta, hogy két ülősszakot tart, mely egyszer hat hónap, majd két hónapos szünet után négy hónap. Azon hónapok tekintetében, amelyek az ülősszak idejére esnek, a hónap második csütörtökén tartja ülését a képviselő testület. E két rendelkezést együtt értelmezve megállapítható, hogy az érintett önkormányzat egy éven belül tíz ülést tart.

[30] Az Mötv. 44. §-ának értelmezése kapcsán a Kúria Önkormányzati Tanácsa utal az Alaptörvény 28. cikkére, mely szerint „A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuluma, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.” A teleologikus jogértelmezés keretében a bíróságoknak elsősorban a jogalkotó által meghatározott célt kell figyelembe venniük (Köf.5.013/2023/6. számú határozat).

[31] Az Mötv. 44. §-ának rendeltetése, hogy a helyi sajátosságokhoz igazítva a képviselő-testület szabályozhassa a testületi ülések számát, ugyanakkor garanciális elvárás, hogy évente legalább hat ülést tartson. Az Mötv. e rendelkezése nem értelmezhető úgy, hogy annak csupán az a szabályozási megoldás feleltethető meg, amely a testületi ülések konkrét „darabszámát” határozza meg, hanem az is, amely ülősszakokon belül hónapokhoz köti az ülések számát és amelyből a választópolgárok számára egyértelműen és kétséget kizáróan megállapítható, hogy mikor tart ülést a testület és ezzel eleget tesz-e a Mötv. által kötelezően előírt hat ülésnek. Tehát az Mötv. „meghatározott számú” kifejezése többféle jogtechnikai formában is érvényre juttatható a helyi rendeletben.

[32] Az SZMSZ 9. §-a alapján egyértelműen megállapítható, hogy két naptári hónap kivételével, azaz összesen 10 hónap esetében, annak második csütörtökén képviselő-testületi ülést tart az önkormányzat.

[33] Tekintettel arra, hogy az SZMSZ-ből a fent bemutatott módon meghatározható a képviselő-testületi ülések száma, és az több mint hat ülés, így a Kúria Önkormányzati Tanácsa az Mötv. 44. §-a szerinti rendeletalkotási kötelezettség elmulasztásának megállapítására irányuló indítványt a Kp. 142. § (2) bekezdése alapján elutasította.

III.

[34] A Kúria Önkormányzati Tanácsa harmadrészt a SZMSZ 66. § (3) bekezdésének más jogszabályba ütközését állító indítványt vizsgálta.

[35] Az SZMSZ 66. § (3) bekezdése szerint: „A bizottsági elnök akadályoztatása esetén, valamint, ha a bizottsági elnök a bizottság összehívására vonatkozó kötelezettségének nem tesz eleget, a bizottság ülését a polgármester hívja össze.”

[36] Az Mötv. 60. §-a úgy rendelkezik, hogy: „A bizottság ülésének összehívására, működésére, nyilvánosságára, határozatképességére és határozathozatalára, döntésének végrehajtására, a bizottság tagjainak kizárására, a bizottság üléséről készített jegyzőkönyv tartalmára a képviselő-testületre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni azzal az

eltéréssel, hogy a kizárásról a bizottság dönt, továbbá a jegyzőkönyvet a bizottság elnöke és egy tagja írja alá. A jegyző kormányrendeletben meghatározottak szerint köteles a jegyzőkönyvet megküldeni a kormányhivatalnak.”

[37] Az Mötv. 58. § (1) bekezdésének harmadik mondata alapján nem lehet a bizottság elnöke vagy tagja a polgármester.

[38] Az Mötv. 61. § (1) bekezdése alapján a polgármester indítványára a bizottságot össze kell hívni az indítvány kézhezvételétől számított nyolc napon belül. A (2) bekezdése szerint a polgármester felfüggesztheti a bizottság döntésének a végrehajtását, ha az ellentétes a képviselő-testület határozatával vagy sérti az önkormányzat érdekeit.

[39] Az SZMSZ 65. §-a szerint: „A bizottság elnökének feladata a bizottsági ülés összehívása, valamint az ülés vezetése, a bizottsági elnök jogai és kötelezettségei egyebekben a képviselőjével megegyeznek.”

[40] Az Mötv. fenti szabályaiból következően az ülés összehívásának és vezetésének joga a bizottság elnökének feladata, az Mötv. hivatkozott rendelkezéseiből nem vezethető le, hogy a polgármester a bizottság elnökét helyettesítő jogkörben eljárhatna, azt az Mötv. 58. § (1) bekezdése kizárja. A polgármester – az Mötv. 61. §-ában rögzítettek szerint – felülgyleti típusú jogosítványokkal rendelkezik a bizottságok (mint a képviselő-testület szerve) tevékenysége felett, ezért nem/sem lehet a bizottságban sem elnök, sem tag.

[41] Az SZMSZ vitatott 66. § (3) bekezdése egyrészt az „elnök akadályoztatása” esetkört kívánta szabályozni, másrészt arra az esetre is kiterjeszti a polgármester bizottsági ülés összehívására vonatkozó lehetőségét, amikor a bizottsági elnök ezen kötelezettségének nem tesz eleget. Ezzel szemben azonban az Mötv. 61. § (1) bekezdése alapján a polgármester csak indítványozhatja az ülés összehívását, de azt maga nem hívhatja össze a törvény szerint.

[42] Mivel a polgármester a bizottság elnökének feladatát nem láthatja el, a bizottság elnöke és tagja nem lehet, ezért az önkormányzat az Mötv. 58. § (1) bekezdésébe és 61. § (1) bekezdésébe ütköző módon szabályozta a bizottság összehívásának lehetőségét az SZMSZ 66. § (3) bekezdésében.

[43] Mindezekre tekintettel a Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az SZMSZ 66. § (3) bekezdése más jogszabályba ütközik, ezért azt – a Kp. 146. § (3) bekezdésében meghatározott hatállyal – megsemmisítette.

IV.

[44] A Kúria Önkormányzati Tanácsa negyedrészt az SZMSZ 42. § (2) bekezdésének a képviselők interpellációs jogával kapcsolatos szabályozását vizsgálta.

[45] Az SZMSZ indítvánnyal támadott 42. §-a szerint:

„(1) A képviselő a Képviselő-testület ülésén legfeljebb ülésenként egy alkalommal interpelláció formájában magyarázatot kérhet

- a) a polgármestertől,
- b) az alpolgármestertől,
- c) a jegyzőtől,
- d) a bizottság elnökétől vagy
- e) a tanácsnoktól

a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyben.

(2) Az interpelláció jogával ülésenként az interpellációt legkorábban benyújtó három képviselő a benyújtás sorrendjében élhet. Az el nem hangzott interpellációk előadására a benyújtás sorrendjében a következő ülésen van lehetőség. Az interpellációt a zárt ülés elrendelését megelőző utolsó napirendi pontként tárgyalja a Képviselő-testület.”

[46] A Kúria Önkormányzati Tanácsának abban a kérdésben kellett döntenie az indítvány alapján, hogy a Jat 2. § (1) bekezdésében foglalt normavilágosság követelményét sérti-e az SZMSZ 42. § (2) bekezdése, és ezáltal az a képviselői tájékoztatói jogok csorbitásához, a képviselői jogegyenlőség sérelméhez vezethet-e.

[47] A Kúria Önkormányzati Tanácsa mindenképp kiemeli, hogy a képviselő-testület működésének egyik ellenőrzési eszköze az interpelláció, amelyre az Mötv. részletes szabályozást nem tartalmaz. Ugyanakkor az Mötv. részben e jogszabályhoz kapcsolódó 32. § (2) bekezdésének b) pontja szerint a képviselő a képviselő-testület ülésén a polgármestertől (alpolgármestertől), a jegyzőtől, a bizottság elnökétől önkormányzati ügyekben felvilágosítást kérhet, amelyre az ülésen – vagy legkésőbb harminc napon belül írásban – érdemi választ kell adni. Az Mötv. 30-33. §-aihoz fűzött jogalkotói indokolás szerint „A képviselői munka ellátásához nélkülözhetetlen, hogy a döntéshozók a megfelelő információk birtokában legyenek, és adott esetben – a település érdekeit szem előtt tartva – saját véleményüknek is hangot adjanak.”

[48] Az indítványozó jogi álláspontja szerint a szabályozásból nem egyértelmű, hogy a következő ülésen előadott – de még a korábbi ülésre benyújtott – interpellációk számára is vonatkozik-e a vitatott rendelkezés általi korlátozás, illetve, hogy az üléseken áthúzódó interpellációk kizárják-e az újabbak benyújtását és megválaszolását.

[49] Az Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdése kimondja, hogy *„Az önkormányzati rendelet más jogszabállyal nem lehet ellentétes.”* A Jat. 2. § (1) bekezdése rögzíti, hogy *„A jogszabálynak a címzettek számára egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal kell rendelkeznie.”*

[50] A Kúria Önkormányzati Tanácsának a Köf.5.040/2014/4. számú határozata óta kialakult és azóta is követett gyakorlata szerint a Jat. 2. § (1) bekezdéséből következő követelmény érvényesítése során figyelembe kell venni, hogy az indítványozó által megjelölt nem megfelelően értelmezhető normatartalom miként hat ki a normaalkalmazásra és okoz-e jogbizonytalanságot a jogértelmezés során. Tekintettel arra, hogy egy önkormányzati rendelet esetleges megsemmisítése az önkormányzati jogalkotói hatalomba való legerősebb beavatkozás, így a Kúria Önkormányzati Tanácsa saját gyakorlatára is irányadónak tekinti, hogy esetről esetre tudja eldönteni a normavilágosság követelménye – Jat. 2. § (1) bekezdésbe foglalt szabályának – sérelmét. A Kúria e döntésében rámutatott, hogy a valós jogalkalmazási problémát nélkülöző normavilágossággal kapcsolatos probléma főszabályként nem vezethet a legerősebb beavatkozásra, azaz az önkormányzati rendeleti rendelkezés megsemmisítésére.

[51] A normavilágosság követelményét a Kúria Önkormányzati Tanácsa legutóbb a Köf.5.002/2023/5., Köf.5.076/2024/5. és Köf.5.022/2025/4. számú határozataiban a következők szerint foglalta össze: „A Jat. idézett rendelkezése a jogállamiság meghatározó alkotóelemének tekintett jogbiztonság részeként megkövetelt normavilágosság elvét fejezi ki, és mint ilyen, az Alkotmánybíróság egyértelmű gyakorlatában is többször megerősítést nyert. A világos, érthető és mindenki számára értelmezhető normatartalommal kapcsolatban az Alkotmánybíróság számos határozatot hozott. Ezek szerint a jogbiztonság megköveteli, hogy a jogszabály szövege értelmes és világos, a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzon {először 11/1992. (III.5.) AB határozat, megerősítve: 34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [116]}.

[52] Az Alkotmánybíróságnak következetes a gyakorlata a tekintetben is, hogy a jogállamiságnak [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés] nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. „A jogbiztonság az állam – és elsősorban a jogalkotó – kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, és egyértelműek legyenek. Működésüket tekintve kiszámíthatónak és előreláthatónak kell lenniük a norma címzettjei számára. A jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is”. {az Alaptörvény hatálybalépését követően először: 31/2012. (VI. 29.) AB határozat, Indokolás [25]; további megerősítése: 3024/2019. (II. 4.) AB határozat, Indokolás [41], 17/2019. (V. 30.) AB határozat, Indokolás [68]}

[53] Az Önkormányzati Tanács e fenti követelményeket szem előtt tartva megállapította, hogy az SZMSZ 42. § (2) bekezdése pontatlan, többféle értelmezési lehetőséget is kínál, ezzel a Jat. 2. § (1) bekezdésében foglalt normavilágosság követelményét sérti. Az SZMSZ szabályozásából ugyanis nem állapítható meg egyértelműen, hogy amennyiben egy adott ülésen három képviselőnél több kíván élni interpellációs jogával, akkor a következő ülésen hogyan alakul az interpellációk benyújtása és megválaszolása, az interpellációk számára vonatkozó korlátozás vonatkozik-e korábbi ülésre benyújtott interpellációkra is, ahogyan az sem egyértelmű, hogy a korábbi ülésről visszamaradt interpellációk hogyan befolyásolják az újabbak benyújtását és megválaszolását, így például kizárják-e azt. Szélső esetben az Mötv. 32. § (2) bekezdés b) pontjába foglalt, harminc napon belüli válaszadás kötelezettsége is sérülhet.

[54] De nem csak a szabályozás egyértelműségének problémája merül fel, hanem ezáltal a képviselő tájékoztatáshoz való jogának sérelme is. Ugyanis a szabályozás tartalmából megállapítható, hogy az interpelláció jogát - eshetőlegesen - a képviselő csak késve gyakorolhatja, ezzel megfosztva attól, hogy esetlegesen halasztást nem tűrő esetben, szóban forduljon kérdéssel az SZMSZ 42. § (1) bekezdésében meghatározott személyekhez. A Kúria végül hangsúlyozza, az önkormányzati képviselők jogai azonosak. A jogegyenlőség megsértését jelenti, ha a képviselő-testületi ülésen az interpellációs jog gyakorlását a szabályozás bizonyos képviselők esetén kizárja.

[55] A Kúria Önkormányzati Tanácsa nem azonosított olyan felhatalmazó rendelkezést, mely lehetőséget biztosított volna ezen jog jogszerű korlátozására rendeleti szintű szabályozással.

[56] A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy SZMSZ 42. § (2) bekezdésének első két mondata más jogszabályba ütközik, ezért azt a Kp. 146. § (1) bekezdés a) pontja alapján megsemmisítette.

[57] Mivel SZMSZ 42. § (2) bekezdésének harmadik mondatát az indítványozó kifejezetten nem kifogásolta, ezért annak vizsgálatát a Kúria Önkormányzati Tanácsa mellőzte, azonban az SZMSZ 42. § (2) bekezdésének részleges megsemmisítésére tekintettel, a jogbiztonság érdekében meghatározta annak hatályban maradó szövegét. Erre tekintettel az SZMSZ 42. § (2) bekezdése az alábbiak szerint marad hatályban: „Az interpellációt a zárt ülés elrendelését megelőző utolsó napirendi pontként tárgyalja a Képviselő-testület.”

V.

[58] A Kúria Önkormányzati Tanácsa végezetül az SZMSZ 39. § (1) bekezdésének más jogszabályba ütközésével kapcsolatos indítványelemet vizsgálta.

[59] Az SZMSZ vitatott 39. § (1) bekezdése szerint: „A Képviselő-testület rendeletét az Önkormányzat honlapján kell kihirdetni. A kihirdetés napja az a nap, amelyen a rendelet az Önkormányzat honlapján megjelenik.”

[60] Az Mötv. 51. § (2) bekezdésének hatályos szabálya szerint: „Az önkormányzati rendeletet a képviselő-testület hivatalos lapjában vagy a helyben szokásos – a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott – módon ki kell hirdetni. A saját honlappal rendelkező önkormányzat rendeletét a honlapján is közzéteszi. Kihirdetéséről a jegyző gondoskodik. A jegyző kormányrendeletben meghatározottak szerint gondoskodik az önkormányzati rendelet kormányhivatal részére történő megküldéséről.”

[61] Az Mötv. 51. § (2) bekezdése egy kógens szabályt határoz meg a helyi rendeletek kihirdetésére vonatkozóan, mely alapján két lehetőség közül lehet választani: vagy a képviselő-testület hivatalos lapjában, vagy a helyben szokásos módon kell azt megtenni.

[62] A Kúria Önkormányzat Tanácsának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy lehet-e a helyben szokásos mód az önkormányzat honlapján történő kihirdetés.

[63] A Kúria Önkormányzati Tanácsa az indítványozóval egyezően kíván rámutatni arra, hogy a rendelet kihirdetése és közzététele két, egymástól eltérő fogalom és követelmény. A Jat. 7. §-a a jogszabályok hatályba lépéséhez kapcsolódóan rögzíti a kihirdetés szabályait, míg a Jat. 26. §-a és 27. §-a a kihirdetés módjára tartalmaz utalást. A kihirdetés a jogszabály hatálybalépésének (és annak pontos időpontja megállapíthatóságának) egyik feltétele.

[64] Az Mötv. 51. § (2) bekezdésének normaszövegéből az a következtetés vonható le, hogy a saját honlappal rendelkező önkormányzat rendeletét a honlapján is közzéteszi, mely a kihirdetésen túli kötelezettsége. Így tehát a honlapon történő közzététel nem lehet azonos a rendelet kihirdetésével. Egy jogszabály kihirdetésének garanciális jelentősége van, a kihirdetés a helyi rendelet érvényességének feltétele, a kihirdetett szöveg hitelességéhez annak visszakövethetősége elengedhetetlen. Az SZMSZ 39. § (1) bekezdésének második mondata szerint a kihirdetés napja az a nap, amelyen a rendelet az önkormányzat honlapján megjelenik, ugyanakkor ennek ellenőrizhetősége a címzettek számára nem biztosított, vagy utólag egyáltalán nem állapítható meg.

[65] Az Mötv. 51. § (2) bekezdése a honlapon történő közzétételt további lehetőségként írja elő azzal, hogy kimondja: „A saját honlappal rendelkező önkormányzat rendeletét a honlapján is közzéteszi.” Ez nem érinti a Mötv. 51. § (2) bekezdésének azon szabályát, amely a hivatalos lapra, vagy a helyben szokásos módra vonatkozik, a honlapon történő kihirdetés SZMSZ-beli szabálya így a Mötv. 51. § (2) bekezdésével kerül szembe.

[66] A Kúria Önkormányzati Tanácsa mindezek alapján úgy ítélte meg, hogy az önkormányzati rendelet Mötv. 51. § (2) bekezdése szerinti kihirdetésének helyben szokásos módjának nem tekinthető az önkormányzat honlapján történő közzététel, és erre tekintettel ahhoz a kihirdetés napja sem kapcsolódhat.

[67] A Kúria Önkormányzati Tanácsa a fentiekben kifejtettekre tekintettel megállapította, hogy SZMSZ 39. § (1) bekezdése más jogszabályba ütközik, így azt – figyelembe véve a Kp. 146. § (3) bekezdését – megsemmisítette.

A döntés elvi tartalma

[68] *A képviselő-testületnek a szervezeti és működési szabályzatáról szóló rendeletében meg kell alkotnia a képviselő-testület bizottságai külső, nem képviselő tagjai vagy nyilatkozattételi kötelezettségének szabályait.*

[69] A polgármesternek az önkormányzati bizottság összehívására csak indítványozási joga van, a polgármester a bizottságot közvetlenül nem hívhatja össze.

[70] A helyi önkormányzati képviselő interpellációs jogára vonatkozó – a szervezet-és működési szabályzatba foglalt – szabályozás nem tartalmazhat olyan technikai korlátot, amely ellehetlenítheti a felvilágosítás-kérés időszerűségét.

[71] *Nem sérül a Mötv. 44. §-a, ha az önkormányzat ülészakonként határozza meg a képviselő-testületi ülések tartásának kötelezettségét, és abból kiderül, hogy évente legalább hat ülést tart.*

[72] *Az önkormányzati rendelet kihirdetésének helyben szokásos módja nem lehet kizárólag az önkormányzat honlapján történő közzététel.*

Záró rész

[73] A Kúria az indítványt a Kp. 141. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

[74] A jogkövetkezményeket a Kp. 149. § (1) bekezdése, valamint a Kp. 146. § (1) bekezdés a) pontja alapján állapította meg.

[75] A Kp. 141. § (4) bekezdése szerint a jogalkotási kötelezettségének elmulasztása miatti és az önkormányzati rendelet törvényességének vizsgálatára irányuló eljárásban a feleket teljes költségmentesség illeti meg és saját költségüket maguk viselik.

[76] A Magyar Közlönyben történő közzététel a Kp. 146. § (2) bekezdésén, a helyben történő közzététel a Kp. 142. § (3) bekezdésén alapul.

[77] A határozat elleni jogorvoslatot a Kp. 139. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó 116. § d) pontja és 150. § (3) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2026. február 10.

Dr. Balogh Zsolt s.k.
a tanács elnöke

Dr. Bögös Fruzsina s.k.
előadó bíró

Dr. Dobó Viola s.k.
bíró

Dr. Kiss Árpád Lajos s.k.
bíró

Dr. Sugár Tamás s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő